

21. 3. v 19.30 Přelet nad kuřecím řízkem

Voživot, Mladá Vožice

Hodnotí Alena Zemančíková

Komedie / Autor: Kateřina Pokorná / 70 minut bez přestávky

Ve své autorské inscenaci soubor odvážně zdvihl téma, které v čím dál větší naléhavosti prostupuje současnou společností: totiž téma nadváhy, estetické normy pro lidské tělo a shora, ze sféry komerce diktované spotřeby. K odvaze souboru patří především to, že v inscenaci vydávají na milost i nemilost publika svá vlastní těla. Hra Kateřiny Pokorné je vlastně parafrází Přeletu nad kukaččím hnízdem, kterýžto příběh jako metaforu lidské potřeby svobody proslavil Miloš Forman svým oscarovým filmem. Doba od vzniku filmu se ovšem proměnila a také realie i metody sanatoria, kde klienti mají zhubnout, jsou pochopitelně jiné. Základní myšlenka, totiž to, že vrchní sestra Fliesová zneužívá své moci a řeší si prostřednictvím manipulací s ostatními své vlastní komplexy, zůstává a je nosné.

Hlavní předností inscenace v režii Moniky Kubové je herectví všech čtyř „pacientů“ sanatoria, tří žen a do sanatoria nově příchozího muže. Jejich jednání na scéně je od samého počátku suverénní, jevištní akce, které vyžadují i jistý fyzický výkon (choreografované rozcvičky, cvičení na míčích) působí vtipně a přirozeně, takže se jim daří v druhém plánu spontánně sdělovat téma vztahu k vlastnímu tělu. Protihráčkou těchto čtyř „pacientů“ je superštíhlá sestra Flísová, která, jak vychází postupně najevo, zachází v terapii do manipulativních praktik, psychického týrání a citového vydírání. Proti starším kolegyním a kolegovi má její představitelka nevýhodu menší životní i jevištní zkušenosti. V tu chvíli se projeví i jisté nedostatky textu, kterému by prospělo větší rozepsání mezi postavy, například přesnější vypracování scény skupinové terapie. Tady celá tíha scény, která k údivu nově příchozího Mártýho i publika končí vůči jedné z klientek, Bibi, naprostým překročením hranic lidskosti, leží na představitelce sestry Flísově. Hraje se v tomto případě s motivem „ošklivá holčička“, ačkoliv Bibi je už dávno dospělá žena, sestra ji jakoby v tichém spojení s nepřítomnou matkou, udržuje v mentální nedospělosti.

Inscenaci by i v tomto stavu nazkoušení prospělo promyslet a domyslet spolu s režisérkou jednotlivé situace a lépe je pojmenovat jevištní akcí. Například řetězem omotaná a na zámek zamčená lednička jako nějaký trezor na největší poklad – zakázané jídlo – by mohla být zdrojem jevištní akce, o scéně skupinové terapie už byla řeč, a také scéna, kdy se v Mártýho režii všichni přejedí tajně přineseným jídlem by zasloužila být pojednána scelujícím obrazem.

Výborně vyřešená je situace, kdy sestra Flísová donutí Bibi se svléknout a podívat se na sebe do zrcadla: zrcadlo je obráceno zadní stranou do publika, svlečenou Bibi tedy nevidíme, jen zahlédneme její postavu ve spodním prádle, prchající do zákulisí. Tato scéna nakonec při rozborovém semináři vyvolala největší diskusi, což je důkazem toho, jak je důležitá a s jakou péčí a souhrou všech přítomných na jevišti musí být provedena, ať už se soubor rozhodne zacházet s nahotou jakkoli.

Velkou předností inscenace je vybalancování humoru a vážnosti tématu (to se rovněž potvrdilo v diskusi), herectví představitelů klientů sanatoria, strukturování děje pomocí opakovaného, ale v tempu proměnlivého hudebního motivu. Zpřesnění by zasloužila světla.

Divadelní spolek z Mladé Vožice sehrál úvodní představení celé přehlídky opravdu „voživot“ a získal si srdce publika právě tím, že o divácký úspěch neusiloval prvoplánovými „fóry“, ale poctivým jevištním sdělením.